

Kuramdan Uygulamaya Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi

Müziksel Gelişim, Pedagojik Yaklaşımlar
Eğitim Programları ve Kalite

Editörler: İlknur ÖZAL GÖNCÜ • Alper Remzi AYDIN • N. Senem KÜÇÜKKARAGÖZ

Yazarlar:

Neriman Aral
Fatma Tezel Şahin
Emel Funda Türkmen
Gül Kadan
İlknur Özal Göncü
Zeynep Nur Aydın Kılıç

Bayram Deleş
Yiğit Can Eyüboğlu
Senem Küçükkaragöz
Yunus Yapalı
Muhammet Curabay

Alper Remzi Aydın
Alper Es
Duygu Jafarov
Meral Gülgün Ünal
Emre Şen

Editörler: Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ - Alper Remzi AYDIN
Dr. Öğr. Üyesi N. Senem KÜÇÜKKARAGÖZ

KURAMDAN UYGULAMAYA ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİ
Müziksel Gelişim, Pedagojik Yaklaşımlar, Eğitim Programları ve Kalite

ISBN 978-625-8897-39-5

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2026, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Eylül 2026, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Özgürel
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 77079

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

“Kuramdan Uygulamaya Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi”, müziğin bir çocuğun hayatına ne kadar erken dokunursa, o hayatı ne kadar derinden zenginleştirebileceğini hatırlatan çok değerli bir çalışma. Bir piyanist ve eğitimci olarak, çocuğun müzikle ilk karşılaşmasının yalnızca bir çalgıya, bir notaya ya da bir şarkıya dokunmaktan çok daha fazlası olduğuna inanıyorum. Çocuk müzikle büyürken yalnızca bir sanat dalını öğrenmez; dinlemeyi, hissetmeyi, keşfetmeyi, sabretmeyi ve kendisini özgürce ifade etmeyi de öğrenir.

Bu nedenle erken çocukluk döneminde müzik eğitimine gelişimsel bir bakışla yaklaşılmasını son derece önemli buluyorum. Her çocuğun gelişim yolu, öğrenme biçimi ve müzikle kurduğu ilişki kendine özgüdür. Çocuğun sesini duymak, onu olduğu gibi kabul etmek ve müzik aracılığıyla kendi dünyasını keşfetmesine alan açmak, nitelikli bir müzik eğitiminin temelini oluşturmalıdır. Bu kitap, erken çocukluk dönemindeki müzik eğitimini bilimsel ve pedagojik temelleriyle ele alırken, çocuğun bireyselliğini, yaratıcılığını ve müzikle kuracağı sevgi dolu ilişkiyi merkeze alan bütüncül bir bakış sunuyor. Müziğin beyin gelişimiyle ilişkisini; çocuğun içinde bulunduğu eğitim ortamını, estetik duyarlılığını ve yaratıcılığını birlikte ele almak, müzik eğitiminin yalnızca teknik bir alan olmadığını bir kez daha gösteriyor. Bu dünyaya açılan kapıda öğretmenin rolü çok büyüktür. İyi bir müzik eğitimcisinin görevinin yalnızca doğru sesi, doğru ritmi ya da doğru tekniği öğretmek olmadığına inanıyorum. Öğretmen; çocuğun merakını canlı tutmalı, onu dinlemeli, cesaretlendirmeli ve kendi müzikal ifadesini bulmasına fırsat vermelidir. Aile de bu yolculuğun en önemli eşlikçilerinden biridir. Çocuğun evinde duyduğu bir melodi, ailesiyle söylediği bir şarkı, birlikte dinlenen bir eser ya da paylaşılan küçük bir müzikal an, onun hafızasında yıllarca yaşayabilir.

Müzik eğitiminin bugün geldiği noktayı anlayabilmek için geçmişten bugüne geliştirilen eğitim programlarını ve farklı ülkelerdeki uygulamaları bilmenin de önemli olduğunu düşünüyorum. Bu açıdan kitabın hem ülkemizdeki hem de dünyadaki uygulamalara tarihsel bir perspektiften bakması, kuram ile eğitim pratiği arasında değerli bir köprü oluşturuyor. İnsan sesi ise bütün bu müzikal yolculuğun belki de en doğal başlangıç noktasıdır. Çocuk, daha bir çalgıya dokunmadan önce kendi sesiyle müziği keşfeder. Bu nedenle çocuk sesinin fizyolojik özelliklerinin bilinmesi, korunması ve pedagojik açıdan doğru yönlendirilmesi büyük önem taşır. Aynı duyarlılığın bireysel çalgı eğitiminde de korunması gerektiğine inanıyorum. Çocuk çalgısını severek tanımalı, onunla kendisini ifade edebilmeli ve müziği bir başarı yarışından önce yaşamının doğal ve güzel bir parçası olarak görebilmelidir.

Nitelikli bir erken çocukluk müzik eğitiminin sürdürülebilmesi ise yalnızca iyi niyetli bireysel çabalara bırakılamaz. Eğitim ortamının, programın, öğretmenin, kullanılan materyallerin ve değerlendirme süreçlerinin belirli bir kalite anlayışı içinde ele alınması gerekir. Bu nedenle kitapta kalite konusuna ayrıca yer ve-

rilmesini, erken çocukluk müzik eğitiminin geleceği açısından son derece önemli buluyorum.

Bütün bu başlıkların sonunda bizi yeniden başlangıç noktasına götüren temel soru belki de şudur: Çocuklukta yaşanan müzikal deneyimler insanın yaşamında nasıl bir iz bırakır? Bir müzisyen olarak geriye baktığımda, erken yaşlarda yaşanan deneyimlerin yalnızca müzikal gelişimimizi değil, müzikle, kendimizle ve çevremizle kurduğumuz ilişkiyi de etkileyebildiğini düşünüyorum. Çocuklukta duyduğumuz bir ses, öğrendiğimiz bir ezgi, ilk kez sahneye çıktığımız an ya da bir öğretmenin bize duyduğu güven, yıllar sonra bile içimizde yaşamaya devam edebilir. Kitabın erken çocukluk yaşantılarının ileriki müzisyenlik yaşamındaki yansımalarını Gestalt yaklaşımı çerçevesinde ele alması da bu nedenle ayrıca anlamlı.

Çocukların hayatına müziğin ışığını taşıyan, onların içindeki sesi ve yaratıcılığı keşfetmelerine rehberlik eden herkese yol gösterecek bu değerli eseri gönülden kutluyor; emeği geçen tüm akademisyenleri ve eğitimcileri içtenlikle tebrik ediyorum. Dilerim bu çalışma, daha çok çocuğun müzikle erken yaşlarda, özgürce, merakla ve mutlulukla buluşmasına katkı sağlar. Çünkü müzik, çocuklukta ekilen ve insanın bütün yaşamı boyunca çiçek açabilen bir tohumdur.

Gülsin Onay

Devlet Sanatçısı, Piyanist

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ - Alper Remzi AYDIN
Dr. Öğr. Üyesi N. Senem KÜÇÜKKARAGÖZ

1. Bölüm: Gelişimsel Bakış Açısıyla Erken Çocuklukta Müzik Eğitime Giriş

Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2098-2411

Alper Remzi AYDIN

ORCID No: 0000-0002-0101-5314

2. Bölüm: Öğrenme Kuramlarının ve Öğretim Stratejilerinin Müzik Eğitiminde Kullanılması

Doç. Dr. Gül KADAN, Çankırı Karatekin Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1430-8714

Prof. Dr. Neriman ARAL, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9266-938X

3. Bölüm: Erken Çocuklukta Temel Müziksel Bileşenler ve Yaklaşımlar

Dr. Öğr. Üyesi Yunus YAPALI, Cumhuriyet Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4225-9005

4. Bölüm: Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi: Beyin Gelişimi, Eğitim Ortamı, Estetik ve Yaratıcılık

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DELEŞ, Tarsus Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7507-240X

5. Bölüm: Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Öğretmen

Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9931-3020

Meral GÜLGÜN ÜNAL, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4000-9758

Alper Remzi AYDIN

ORCID No: 0000-0002-0101-5314

6. Bölüm: Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Aile

Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2098-2411

Alper Remzi AYDIN

ORCID No: 0000-0002-0101-5314

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Nur AYDIN KILIÇ, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9182-5152

7. Bölüm: Farklı Ülkelerdeki Erken Çocukluk Eğitim Programlarında Müzik Eğitiminin Tarihsel İncelenmesi

Prof. Dr. Neriman ARAL, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9266-938X

Dr. Öğr. Üyesi Bayram DELEŞ, Tarsus Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-7507-240X

8. Bölüm: Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminde Uygulama Ortamları ve Etkinlik Örnekleri

Doç. Dr. İlknur ÖZAL GÖNCÜ, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9931-3020

Duygu JAFAROV, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1734-0311

9. Bölüm: Çocuk Sesinin Fizyolojik, Pedagojik ve Müzikal Gelişimi

Prof. Dr. Emel Funda TÜRKMEN, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6802-5341

10. Bölüm: Erken Çocukluk Döneminde Bireysel Çalgı Eğitimi

Dr. Öğr. Üyesi Senem KÜÇÜKKARAGÖZ, Başkent Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8763-3120

Alper Remzi AYDIN

ORCID No: 0000-0002-0101-5314

Alper ES, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0009-0006-0268-1198

11. Bölüm: Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme

Arş. Gör. Dr. Muhammet CURABAY, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8366-1901

12. Bölüm: Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Kalite Güvencesi: Erişimden Sürekli İyileştirmeye

Dr. Öğr. Yücesi Yiğit Can EYÜBOĞLU, Trabzon Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-8286-3587

13. Bölüm: Erken Çocukluktan Yansımalar: Gestalt Terapi Yaklaşımıyla Müzik

Emre ŞEN

ORCID No: 0000-0003-0115-8670

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

GELİŞİMSEL BAKIŞ AÇISIYLA ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİNE GİRİŞ

Giriş.....	1
Erken Çocuklukta Müzik Eğitime Gelişimsel Bakış.....	3
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Gelişim Alanlarına Etkisi.....	5
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Bilişsel Gelişime Etkisi.....	7
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Dil Gelişimine Etkisi.....	9
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Fiziksel ve Motor Gelişime Etkisi.....	10
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Sosyal ve Duygusal Gelişime Etkisi.....	12
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Öz Bakım Becerilerine Etkisi.....	14
Genel Değerlendirme.....	14
Kaynaklar.....	15

2. BÖLÜM

ÖĞRENME KURAMLARININ VE ÖĞRETİM STRATEJİLERİNİN MÜZİK EĞİTİMİNDE KULLANILMASI

Giriş.....	18
Öğrenme Kuramları ve Müzik Eğitimi ile İlişkisi.....	19
Davranışçı Kuramlar.....	19
Bilişsel Öğrenme Kuramları.....	20
Duyuşsal Öğrenme Kuramı.....	21
Bilgi İşleme Kuramı.....	22
Beyin Temelli/Nörofizyolojik Öğrenme Kuramları.....	22
Yapılandırmacı Yaklaşım.....	23
Müzik Eğitiminde Kullanılan Öğretim Stratejileri.....	24
Buluş Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	25
Sunuş Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	26
Araştırma-İnceleme Yoluyla Öğretim Stratejisi.....	27
İş Birlikli Öğretim Stratejisi.....	28
Genel Değerlendirme.....	29
Kaynaklar.....	29

3. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA TEMEL MÜZİKSEL BİLEŞENLER VE YAKLAŞIMLAR

Giriş.....	32
Erken Çocuklukta Müziksel Algının Gelişimsel Özellikleri.....	34
Temel Müziksel Bileşen Kavramının Yeniden Değerlendirilmesi.....	36
Ses ve Tını: Müziksel Deneyimin Temel Boyutu.....	37
Ritim: Bedensel Zamanın Yapılandırılması.....	37
Melodi: Kontur ve İfade Temelli Algı.....	38

Tempo, Dinamikler ve Sessizlik: Duygusal ve Dikkatsel Düzenleme.....	39
Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Temel Yaklaşımlar	40
Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Pedagojik Yansımalar	41
Genel Değerlendirme.....	43
Kaynaklar.....	44

4. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİ: BEYİN GELİŞİMİ, EĞİTİM ORTAMI, ESTETİK VE YARATICILIK

Giriş.....	48
Erken Çocukluk Eğitimi ile Müzik Eğitimi	49
Müzik Eğitiminde Yaratıcılık, Sanat ve Estetik	49
Müzik Eğitimi ve Beyin Gelişimi	51
Erken Çocukluk Eğitiminde Müzik Merkezi.....	52
Müzik Merkezinde Okul Öncesi Öğretmeninin Rolü.....	55
Genel Değerlendirme.....	56
Kaynaklar.....	57

5. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK MÜZİK EĞİTİMİNDE ÖĞRETMEN

Giriş.....	59
Erken Çocukluk Eğitiminde Öğretmenin Rolü	60
Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Öğretmenin Rolü	62
Erken Müzik Eğitiminde Öğretmen ve Çocuk İletişimi	66
Genel Değerlendirme.....	68
Kaynaklar.....	69

6. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK MÜZİK EĞİTİMİNDE AİLE

Giriş.....	71
Erken Müzik Eğitiminde Ailenin Rolü	73
Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Aile Katılımı	76
Genel Değerlendirme.....	80
Kaynaklar.....	81

7. BÖLÜM

FARKLI ÜLKELERDEKİ ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİM PROGRAMLARINDA MÜZİK EĞİTİMİNİN TARİHSEL İNCELENMESİ

Giriş.....	83
Yurt İçi Erken Çocukluk Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi.....	84
Yurt Dışı Erken Çocukluk Eğitim Programlarında Müzik Eğitimi	87
Reggio Emilia Yaklaşımında Müzik Eğitimi	89
Waldorf Yaklaşımında Müzik Eğitimi	90
Montessori Yaklaşımında Müzik Eğitimi	92
High Scope Yaklaşımında Müzik Eğitimi	93

Erken Çocukluk Eğitim Programlarında Müzik Eğitiminin Karşılaştırılması	96
Genel Değerlendirme.....	98
Kaynaklar.....	98

8. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİNDE UYGULAMA ORTAMLARI VE ETKİNLİK ÖRNEKLERİ

Giriş.....	102
Erken Çocuklukta Müzik Eğitiminin Gerçekleştirildiği Uygulama Ortamları	103
Okul Öncesi Eğitim Kurumları	104
Aile Ortamı	105
Özel Müzik Kursları ve Sanat Merkezleri.....	106
Dijital Öğrenme Ortamları	107
Müzik Etkinliklerinin Planlanmasına ve Uygulanmasına İlişkin İlkeler	107
Müzik Etkinlik Türleri ve Örnek Etkinlikler	108
Dinleme Etkinlikleri.....	108
Örnek Dinleme Etkinlikleri	109
Ritim Etkinlikleri.....	111
Örnek Ritim Etkinlikleri.....	112
Müzik ve Hareket Etkinlikleri.....	114
Örnek Müzik ve Hareket Etkinlikleri	115
Genel Değerlendirme.....	118
Kaynaklar.....	118

9. BÖLÜM

ÇOCUK SESİNİN FİZYOLOJİK, PEDAGOJİK VE MÜZİKAL GELİŞİMİ

Giriş.....	120
Çocuk Seslerinin Gelişim Süreci	121
Okul Öncesi ve İlkokul Döneminde Ses Eğitiminin Temel Amaçları.....	125
Ses Üretiminin Anatomik Temelleri	128
Genel Değerlendirme.....	135
Kaynaklar.....	138

10. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK DÖNEMİNDE BİREYSEL ÇALGI EĞİTİMİ

Giriş.....	140
Erken Çocukluk Döneminde Çalgı Hazırbulunuşluğu Değerlendirme Süreci ve Çalgı Seçimi.....	142
Erken Çocukluk Döneminde Çalgı Hazırbulunuşluğu	142
Bilişsel ve Algısal Hazırbulunuşluk	143
Fiziksel ve Motor Hazırbulunuşluk	144
Duyuşsal ve Sosyal Hazırbulunuşluk	145
Çalgı Seçimi ve Hazırbulunuşluğun Değerlendirilmesi	145
Erken Çocuklukta Bireysel Çalgı Pedagojileri.....	147
Erken Çocuklukta Etkinlik Temelli Ders Planı Hazırlama İlkeleri	150

Örnek Etkinlik Temelli Ders Planı (4–5 Yaş).....	151
Genel Değerlendirme.....	154
Kaynaklar.....	155

11. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİNDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Giriş.....	157
Süreç, Katılım ve Gelişim Odaklı Değerlendirme Anlayışı	157
Gözlem Temelli Değerlendirme	158
Erken Çocuklukta Gözlemin Değerlendirmedeki Yeri	159
Gözlem Türleri.....	159
Müziksel Davranışların Gözlenmesi	160
Gözlem Kayıt Türleri.....	160
Gözleme Dayalı Değerlendirmenin Güçlü ve Sınırlı Yönleri	161
Performans Değerlendirme.....	161
Performans Görevleri.....	162
Performans Değerlendirmede Kullanılan Araçlar	163
Kontrol Listeleri	163
Dereceleme Ölçekleri	164
Dereceli Puanlama Anahtarları (Rubrikler)	164
Bütünsel Dereceli Puanlama Anahtarları	165
Analitik Dereceli Puanlama Anahtarları	165
Dereceli Puanlama Anahtarı Geliştirme Süreci.....	167
Gelişim Ölçekleri.....	167
Erken Çocuklukta Gelişim Ölçeklerinin Kullanımı	167
Portfolyo Değerlendirme.....	168
Erken Çocuklukta Portfolyo Kullanımı.....	169
Müzik Eğitiminde Portfolyo Kullanımı	169
Elektronik Portfolyolar	169
Elektronik Portfolyo ile Değerlendirmenin Avantajları.....	170
Elektronik Portfolyo ile Değerlendirmenin Sınırlılıkları.....	170
Elektronik Portfolyonun Geliştirilme Aşamaları.....	171
Erken Çocukluk Müzik Performansının Elektronik Portfolyo ile Değerlendirilmesi Örneği	171
Genel Değerlendirme.....	172
Kaynaklar.....	174

12. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUK MÜZİK EĞİTİMİNDE KALİTE GÜVENCESİ: ERİŞİMDEN SÜREKLİ İYİLEŞTİRMEYE

Giriş.....	176
Erişim: Eşitlikçi, Erişilebilir ve Kapsayıcı Müzik Eğitimi.....	179
Personel: Nitelikli İnsan Kaynağı ve Destekleyici Çalışma Koşulları.....	183
Müfredat: Çocuk Merkezli Müzik Müfredatı ve Pedagojik Süreç Kalitesi.....	187
İzleme ve Değerlendirme: Kalitenin İzlenmesi, Değerlendirilmesi ve Sürekli İyileştirilmesi	189
Yönetişim ve Finansman: Kaliteyi Mümkün Kılan Yönetişim ve Finansman	192

Erken Çocukluk Müzik Eğitiminde Kalite Sürecine Giriş.....	194
Genel Değerlendirme.....	196
Kaynaklar.....	197
Ek 1. Öz Değerlendirme Kontrol Listesi (Erken Çocukluk Müzik Eğitimi İçin Kalite Göstergeleri).....	200
Ek 2. Öz Değerlendirme Kontrol Listesi için Puanlama ve Karar Verme Usulü.....	204
Ek 3. Aile Geri Bildirim Formu: Erken Çocukluk Müzik Eğitimi	206

13. BÖLÜM

ERKEN ÇOCUKLUKTAN YANSIMALAR: GESTALT TERAPİ YAKLAŞIMIYLA MÜZİK

Giriş.....	209
Müziyenlikte Erken Çocukluktan Yankılar.....	210
Müzikal Gelişim Süreci.....	211
Müziyen Kimliğinin Gelişimi.....	213
Müzik Eğitim Sürecinde Bilginin Sindirilmesi.....	214
Gestalt Yaklaşımı ile Müzik.....	215
Fenomenolojik Yaklaşım	216
Diyalog İlişkisi	218
Müzikle Temas	219
Farkındalık ve Değişimin Paradoksal Kuramı.....	221
İç Alan	221
Dış Alan	222
Orta Alan.....	222
Genel Değerlendirme.....	227
Kaynaklar.....	227

1. BÖLÜM

GELİŞİMSEL BAKIŞ AÇISIYLA ERKEN ÇOCUKLUKTA MÜZİK EĞİTİMİNE GİRİŞ

Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN, Gazi Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-2098-2411

Alper Remzi AYDIN

ORCID No: 0000-0002-0101-5314

1. Giriş

Gelişim, insanların yaş aldıkça hem niteliksel hem de niceliksel olarak değiştiği bir süreçtir. Erken çocukluk gelişimi, doğum öncesi dönemden başlayarak yaklaşık sekiz yaşına kadar uzanan gelişim sürecini kapsamaktadır (Trawick Smith, 2010). UNICEF (2011) bu dönemin, doğumdan yaklaşık sekiz yaşına kadar olan süreci kapsadığını ve bu dönemde bireyin bilişsel, duygusal, sosyal ve fiziksel gelişiminin yoğun ve hızlı biçimde gerçekleştiğini belirtmiştir. Ayrıca, erken çocukluk döneminin yaşam boyu gelişimin belirleyici temellerinin atıldığı kritik bir gelişim evresi olduğundan da bahsetmiştir. Bu dönemde edinilen deneyimler, bireyin ilerleyen yaşamındaki öğrenme süreçleri, duygusal düzenleme becerileri ve sosyal uyum kapasitesi üzerinde belirleyici bir etkiye sahiptir. Müzik, çocuğun gelişim alanlarının tamamını eş zamanlı olarak destekleyen çok boyutlu bir gelişim aracı olarak erken çocukluk döneminde önemli bir işlev üstlenmektedir. Bu bağlamda müziğin erken çocukluk dönemindeki işlevi, yalnızca bireysel bir beceri kazanımı olarak değil; çocuğun gelişimini çok boyutlu biçimde etkileyen bütüncül bir yapı olarak ele alınmalıdır.

Müzik, yalnızca bireysel bir yetenek alanı olarak değil; çocuğun duygusal yaşantıları, toplumsal etkileşimleri ve içinde bulunduğu kültürel çevre ile sürekli etkileşim hâlinde olan çok boyutlu bir yapı olarak değerlendirilmelidir. Erken çocukluk döneminde müzikal yaşantıların gelişim alanları üzerindeki etkilerinin anlaşılabilmesi için müziğin psikolojik, sosyolojik ve kültürel işlevlerinin birlikte ele alınması gerekmektedir.